

خه واریجه کان کین و به رامبه ر به چی

خه لیفه یه کش راوهستان؟

[کوردی - کوردی - kurdisch]

رهنج شیخانی

پیداچونه وهی: پشتیوان سابیر عهزیز

2013 - 1434

IslamHouse.com

نشأة الخوارج والتعريف بهم

« باللغة الكردية »

رنج شيخاني

مراجعة: بشتيوان صابر عزيز

2013 - 1434

IslamHouse.com

خەوارىجەكان كۆن و بەرامبەر بە چى خەلىفە يەكش راوستان؟

بەشى يەكەم : پەواندەنەوھى گوومانى بەزىوھەكان

پاش سوپاس و ستائىشى بى پايانم بۆ خاى تاك و پاك و
بى ھاوتا و خاوهنى بوونەوھەر درودو و سلاوى خوا لەسەر
پيغەمبەرى خۆشەويستمان محمد المصطفى (صلى الله عليه
وسلم) و يارو ياوھەرانى بىت تا پۆژى دوايى لە پاشان دا :

بەھۆى ئەو گرزوو ئالۆزى يەى كە كەوتۆتە نىوان
مسولمانان، و كەم بونەوھى سەركردهى راستگۆ و نەمانى
خىلافەتى ئىسلامى لەسەر زەوى دا، لەبرى ھەولدان بۆ
گيپرانەوھى حوكمى خوا بۆسەر زەوى، بە پيچەوانەوھە تا بىت
پىزى مسولمانان زياتر لىك ھەلدەوھەشيتەوھە لە جياتى نزيك
بونەوھى زياترمان لەيەك زياتر لەيەك دوور دەكەوينەوھە؛
ئەويش بەھۆى تۆمەت بار كردنى ھەر لايەنەو بەرامبەرەكەى
بە يەككەك لە تاقمە گومراو سەر لى شىواوھەكان، كە بەداخەوھە
بووھتە كارەساتيكي گەورە لە نىو زاناو بانگخوازو گەنجانى

رابوونی ئیسلامی دا به جوړیک که بابای عهلمانی سهری
 لهسهر سهرین ناوهو لهخهوی قورسی دا خهبهری نابیتهوه، و
 پشتویینی لیگردوتهوهو بهزهردهخهنهی سهر لیوی گالتهمان
 پیدهکات، چونکه تا مسولمانان ئاوهها دژ به بوچونی یهک
 رپاوهستن و ددان لهیهک جیر بکهنهوه، ئهوا بابای عهلمانی
 خوْشحال و ئیسراحهته، جا ئهوهی که من دهمهویت باسی لیوه
 بکهم ئهو توْمت بار کردنه بی بهلگانهیه کهوا ئاراستهی ئهو
 زاناو بانگخواز و کهسه باوهردارانه دهکریت، کهوا لهم
 سهردهمی غوربهتهی ئیسلام دا نوزهیهکیان لیوه دیت وبی
 باکانه بهرامبهر بهو دهسهلاته عهلمانیانه راوهستاونهتهوه
 ودهیانهویت حاکمیهتی خوا بهرقهراکهن لهسهر زهوی دا،
 کهچی لهبهرامبهردا توْمت بار دهکرین بهخهواریح!

دیاره ئهم بابهته بابهتیکی زور ههستیاره، و دهبیت
 قوتابی زانستی شهرعی زور بهشیوازیکی جوان و شهرعی
 مامهله لهگهله ئهم بابهتهدا بکات، هر بویه بهپیویستم زانی
 وهک قوتابی یهکی قوتابخانهی ئههلی سوننهو جهماعهت،

به تیگه شتنی سه له فی صالح وهك ئه هلی نقل له کتیبی زانایان و مامۆستایانی به پریز باسیکی (خه واریج) بکهین؛ تاوه کو ئهم ته م و مژهی که کۆمه لێک زاناو بانگخواز به بی ئاگا له میژووی خه واریج، یا به شیوه یه کی تر بلین کۆمه لێکی به ئاگا و ته ئویله که که ووشه ی خه واریج بووه ته بنیشته خو شه ی سه ر زمانیان و هه رکه سنیک به رامبه ر به سولتانیکی طاغوت پاپه ریته یه کسه ر تۆمه ت باری ده که ن به (خه واریج)، جابازانین خه واریج کین و به رامبه ر به کیش پراوه ستان وه سیفه تییان چۆنه وا به پشتیوانی خوی گه وره له به شی خواره و هدا رونی ده که یه نه وه، وه هیوادارم ئهم بابته ته ببیته هه وینیک بو گه رانی زیاتر به دوی راستی یه کان و دوور که و تنه وه له که سانیک که گه نجانی باوه ردار چه واشه ده که ن، و ریگای راستیان لی ده شیوینن.

خه واریج : یه که م تا قم بوون که له میژووی ئیسلامدا پهیدا بوون، و ده رچوون له فه رمانی پیشه وای بروادارن عه لی کوری ئه بی تالیب (خوا لیی رازی بیته)، و هه ندیک له

دروستکر، جا لیڙهه دا دهمه ویت هه لویتسته یهک بکهه ئه ویش
 ئه وهیه که زانایانی پایه بهرز ده فهرموون وهک ئیمه دهستان
 نه بووه لهه جهنگه دا بازمانیشمانی لی بپاریزین، جا ئیتر
 چه ندوو چون مه که وهک هه ندیک له دل نه خویشان ده یکه ن،
 له پاش شه ره که له سه ره مه سه له ی (التحکیم) له نیوان ئیمامی
 علی و ئیمامی معاویه دا خه واریج له له شکر ی ئیمامی علی
 ده رچوون، کاتیک که ته رجمانی قورئان زاناو دانای ئه م
 ئوممه ته رویشته بو لایان، بو ئه وه ی گفته و گوئیان له گه ل دا
 بکات ده رباره ی ئه و سه ره لی شیواوی و گو مپایی به ی بوئیان
 دروست بووه، جا با بزانیان سه ره تا به لگه و بورهانی ئه وان چی
 بوو؟ که به م شیوه یه ی خواره وه ئه م خالانه یان کرده به لگه ی
 کافر کردنی ئیمامی علی و وتیان:

یه که م : ئیمامی علی چه ند پیاویکی به کار هیناوه بو
 حوکم دانان له دینی خوادا، که چی خوی گه وره ده فهرمو ویت: ()
إِنَّ الْحُكْمَ إِلَّا لِلَّهِ ([الأنعام/ ۵۷] واته: چونکه هه موو حوکم و
 برپاریک هه ره ی خوا به وه هه موو شتییک هه ره به ده سته ی ئه وه،

کهچی ئیمامی عهلی رویشتووه چهند کهسیکی له هاوه له کان
کردوو به حاکم و حه کهم له نیوان خووی و معاویه دا .

کهوایه ئیمامی علی کوفری کردوو ! خوا په نامان بدات
جا به به لگهی ئەم ئایه ته ئیمامی علی یان به کافر ده زانی ...!
جا هیچ کهسیک نکوئی له وه ناکات که ئەمه ئایه تیکی قورئانه
به لام ئەوان خراپ لئی تیگهشت بوون .

دووهم: ئیمامی علی له گه ل کومه لیکدا کوشتاری کردوو
کهچی ژنه کانیانی به جاری یهو که نیزه ک نه هیئاوه که لیره دا
مه بهستییان (عائیشه و طلحة و زوبه یرو معاویه) بوو، خوا
له هه موو هاوه لانی به پریزی پیغه مبهری خوا (صلی اله علیه
وسلم) رازی بیئت، وه ده یانوت : مال و سامانیانی به
غه نیمه ت و ده سکه وت نه هیئاوه، جا ئەگەر ئەوان مسولمانن
ئەوا کوشتاریان حه رامه، وه ئەگەر ئەوان کافرو بی باوه ر بن
ئەوا ژن و مال و سامانیان حه لاله! به راستی ئەمه گومان و
کاره ساته، جا ئەگەر کهسیک له م دینه تینه گه شتبیئت و زانست
و زانیاری نه بیئت ئەوا ده لئیت : ئەم قسه یه ته واوه! چونکه

ووتيان : كوا به لگه كانت ئادهى بيانهيئه جا تهماشاي
روناكى زانيارى بكه چؤن تاريكى نه فامى تيك و پيك دهادات، و
دللهكان رؤشن ده كاته وه وهك شاعير ده فهرموويت:

الجهل قبل الموت موت لأهله

وأجسامهم قبل القبور قبور

وأرواحهم في وحشة من جسمهم

وليس لهم قبل النشور نشور

واته: نه فامى له پيش ئه وهى بمریت مردنه بؤ

خاوه نه كهى

وه جهسته يان پيش ئه وهى ببریڻ بؤ گؤرستان خؤى بووه

به گؤره

رؤحه كانيان له دل تهنگى وسامناكى دايه به رامبه ر

به جهسته يان

له پيش پوژى زيندوو بوونهوه زيندوو بوونهوهيان نيبه.

جا له گه‌ل مندا بير له و گفتو گويه شيرينه بکهره وه که

له نيوان ابن عباس و سه کردهى خه واريجه کان دا پوویدا له

پيگای ئەم دوو ريوايه ته وه:

چاوه پروانى به شى دووهم بن ان شاء الله.....